

Memo van de gedeputeerde

H.A.G. Ronnes

Gedeputeerde Ruimte en Wonen

Onderwerp

Vaststelling Data Manifest en installatie Data Advisory Team en Ethisch Team BSD

Geachte Statenleden,

Via deze memo wil ik u graag informeren over het vastgestelde Data Manifest van stichting Brainport Smart District (BSD) en de installatie van zowel het Data Advisory Team als het Ethisch Team van de stichting.

Stichting Brainport Smart District

In september 2019 hebben Gedeputeerde Staten het besluit genomen om in stichtingsverband met de gemeente Helmond, TU/e, Brainport Development en Tilburg University samen verder te werken aan de ambitie om in de Helmondse wijk Brandevoort de slimste wijk van de wereld te bouwen. Brainport Smart District wordt een woon- en werkwijk met innovatieve technologieën voor vervoer, data, gezondheid, agrofood, circulair bouwen, energieopwekking- en opslag. In de wijk worden minimaal 1.500 permanente woningen, 500 tijdelijke woningen en een 12 hectare groot business park gebouwd. Doel van deelname aan de stichting Brainport Smart District is het financieel, bestuurlijk en inhoudelijk bijdragen aan de realisatie van de slimste wijk van de wereld en het beschikbaar maken van deze kennis voor geheel Brabant.

Data Manifest

Het Data Manifest (zie bijlage) geeft uitdrukking aan de ambities van BSD waar het digitale innovaties betreft en vormt de basis voor het handelen van BSD en andere partijen die willen participeren. Het legt de principes vast rondom het verwerken en gebruik van data en de toegang tot en het gebruik van de digitale infrastructuur. Doel van het Data Manifest is het borgen van de privacy van de bewoners en het op een verantwoorde en rechtmatige manier omgaan met het eigenaarschap van BSD-data.

Data Advisory Team

Daar waar het Data Manifest ruimte laat voor interpretatie adviseert het Data Advisory Team over individuele projectvoorstellen. Op basis van voortschrijdend inzicht doet het Data Advisory Team voorstellen voor aanpassingen van het Data Manifest BSD.

Op 2 september is Marcel Thaens, lid van het Quality-team BSD en CIO provincie Noord-Brabant, door het bestuur benoemd als voorzitter van het Data Advisory Team. Gezien het Data Manifest van stichting BSD in lijn is met het in mei 2020 door PS vastgestelde Beleidskader Data (Datavisie 2020-2025) ontstaat er door zijn voorzitterschap een versterkt belang. In de vergadering van het stichtingsbestuur d.d. 4 februari 2021 zijn de leden van het Data Advisory Team benoemd.

Datum

7 april 2021

Documentnummer

C2277328/4848692

Aan

Provinciale Staten van
Noord-Brabant

Kopie aan

-

Van

H.A.G. Ronnes

Telefoon

073 68 12 587

Email

hronnes@brabant.nl

Bijlage

Data Manifest BSD

Ethisch Team

Binnen BSD als living lab zal geëxperimenteerd worden met innovaties waarvan de maatschappelijke impact nog niet bekend is en die kunnen leiden tot ethische vraagstukken. Voor deze ethische vraagstukken is het nodig om de samenwerking te zoeken met de buitenwereld in de vorm van een onafhankelijk orgaan, dat gevraagd en ongevraagd advies kan uitbrengen aan het bestuur van de stichting BSD. Een dergelijk orgaan kan ook namens BSD het brede maatschappelijke debat voeren over deze ethische vraagstukken en op eigen gezag haar zienswijzen in de door haar gewenste vorm naar buiten brengen.

Anders dan bij het Data Advisory Team het geval is, zal het Ethisch Team niet altijd de directe koppeling hebben met individuele projectvoorstellen. Dit komt met name doordat ethische vraagstukken een bredere scope hebben dan puur alleen data- en digitaliseringsvraagstukken.

Ben Kokkeler, onder andere lector Digitalisering en Veiligheid Avans Hogeschool, is in de bestuursvergadering van 2 september 2020 benoemd als voorzitter van het Ethisch Team. In de vergadering van het stichtingsbestuur d.d. 3 december 2020 zijn de leden van het Ethisch Team benoemd.

Met vriendelijke groet,

H.A.G. Ronnes

Datum

7 april 2021

Documentnummer

C2277328/4848692

DATA MANIFEST BRAINPORT SMART DISTRICT

Versie: 20200608

status: definitief

1. CONTEXT

Het digitale tijdperk biedt voor Brainport Smart District (hierna 'BSD') een groot aantal kansen, maar het verzilveren daarvan gaat niet vanzelf. Ook als Stichting Brainport Smart District (hierna 'SBSD') zullen we een aantal keuzes moeten maken om te zorgen dat BSD optimaal gebruik kan maken van de nieuwe mogelijkheden. BSD heeft een prachtige uitgangspositie om een voortrekkersrol te nemen in het digitale tijdperk, om koploper te zijn en te blijven is veel nodig. SBSD moet haar rol en positie de komende tijd bepalen en zal op een geheel nieuwe manier moeten kijken naar haar eigen activiteiten en haar eigen rol. De urgentie is groot, want ontwikkelingen gaan in een razend tempo.

Hoewel de exacte rol van de partijen uit de Quadruple Helix (bewoners, (kennis)instellingen, overheden en marktpartijen) in de digitalisering van BSD nog moet uitkristalliseren, is het evident dat veel nieuwe toepassingen als eerste in het Living Lab van BSD zullen worden ontwikkeld en getest. Alle partijen zullen van SBSD verwachten dat deze transitie op een zorgvuldige manier gebeurt en dat de betrokken belangen worden geborgd. SBSD is aan zet om de toegang tot de infrastructuur te waarborgen en met nieuwe innovaties kansen te bevorderen. Er wordt verwacht dat SBSD duidelijkheid biedt aan zowel burgers, overheden, kennisinstellingen en bedrijven over welke waarden en normen gehanteerd worden als het gaat om het gebruik van de digitale infrastructuur in BSD. Willen we koploper zijn op het gebied van digitalisering en alle betrokkenen als eerste laten profiteren van innovatieve ontwikkelingen, dan moeten we zorgen dat het voor alle spelers duidelijk is onder welke condities we nieuwe initiatieven toelaten.

Het Data Manifest geeft uitdrukking aan de ambities van SBSD waar het digitale innovaties betreft en vormt de basis voor het handelen van SBSD en andere partijen die willen participeren. Het legt de principes vast rondom het verwerken en gebruik van data en de toegang tot en het gebruik van de digitale infrastructuur. Van partijen die participeren in de ontwikkeling van Brainport Smart District wordt gevraagd om maximale inspanning te leveren om de ambities van het Data Manifest te realiseren.

Het Data Manifest is een onderdeel van de programmaliijn Digitale Wijk en is integraal onderdeel van het Q-book. Het Data Manifest is richting gevend voor eventuele nadere regels die gesteld worden in de formele contracten met partijen.

De principes in het Data Manifest waarborgen de belangen van bewoners. Daarnaast beschrijft het Data Manifest de intenties voor de verdere acties die SBSD zal ondernemen om de belangen van alle betrokkenen partijen te borgen, waarbij de bewonersbelangen leidend zijn.

2. HOOFDPRINCIPES

- A. Bij de toepassing van digitale technologie en bij het verzamelen en verwerken van data staan de belangen van de bewoners centraal. De digitale infrastructuur en het gebruik van data in BSD moeten bijdragen aan een leefbare, gezonde en veilige wijk.
- B. De bewoner bepaalt zelf welke gegevens uit zijn persoonlijke omgeving hij of zij deelt met welke organisatie en voor welk doel, conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Bij de ontwikkeling en vormgeving van toepassingen met data worden de principes gevolgd van Privacy by Design.
- C. De digitale infrastructuur in de openbare ruimte in de wijk is er voor iedereen, ongeacht sociale positie en inkomen. De infrastructuur is goed beschikbaar, toegankelijk, toekomst vast en veilig. Zij is ingericht conform de Europese en landelijke wet- en regelgeving rond privacy en security.
- D. De gebruikte technologie voor Internet of Things (IoT) is kenbaar, veilig (secure), interoperabel, kent 'open interfaces', 'open protocollen' en maakt gebruik van 'open standaarden', tenzij landelijke of Europese standaarden anders aangeven, of wanneer deze (nog) niet beschikbaar zijn. Teneinde innovatie te bevorderen en een situatie van 'vendor lock-in' te voorkomen, moet gewerkt kunnen worden met meerdere aanbieders van (basis)infrastructurele voorzieningen en moeten de (basis)infrastructurele voorzieningen overdraagbaar zijn naar nieuwe aanbieders in de IoT markt.
- E. De data verzameld in en over de publieke ruimte komt ten goede aan partijen uit de Quadruple Helix. Deze data is 'open en gedeeld' tenzij de wet- en regelgeving rondom privacy en security anders aangeeft.
- F. De partijen uit de Quadruple Helix, zijn zowel producent als gebruiker van de digitale infrastructuur en van de 'slimme diensten' die daar gebruik van maken. Samen, in co-creatie of alleen en waar dat voor hen wenselijk, respectievelijk nodig is.
- G. Data, informatie, kennis, diensten, producten of waarde die worden gecreëerd uit data vanuit BSD komen ten goede van de wijk en haar bewoners. Dit gebeurt via coöperatieve, innovatieve vormen van samenwerking gericht op de re-allocatie van waarde van data ten behoeve van bewoners.

- H. In het Living Lab BSD kunnen innovaties als eerste getest en ontwikkeld worden. Het Living Lab biedt ruimte aan partijen uit de Quadruple Helix om (toegepast) onderzoek naar de impact en de valorisatie van deze innovaties te doen en andere onderzoeksdoeleinden te faciliteren.
- I. Bij toepassing van experimentele technologieën (zoals AI/algoritmen/machine learning) en van innovaties waarvan de maatschappelijke impact nog niet bekend is en die kunnen leiden tot ethische vraagstukken, kunnen op verzoek van de bewoners en andere stakeholders ter zake deskundigen gevraagd worden om vooraf advies uit te brengen en wordt vastgelegd hoe dit advies is meegewogen in de besluitvorming.

3. INTENTIES

- 1. SBSD onderschrijft bovenstaande hoofdprincipes en houdt deze hoofdprincipes voor vanzelfsprekend in de ontwikkeling van BSD naar een slimme, digitaal-dynamische samenleving.
- 2. SBSD streeft ernaar om deze hoofdprincipes te verankeren in haar activiteiten. Zij zal deze hoofdprincipes als leidraad aanhouden in besluitvorming en contacten met partners in BSD. Daarbij wordt steeds een afweging gemaakt op welke wijze implementatie van de hoofdprincipes gebeurt.
- 3. Het datamanifest vormt de basis voor formele contracten met deelnemende partijen. Waar nodig kan SBSD besluiten toevoegingen te doen in het Data Manifest of nadere regels vaststellen.
- 4. SBSD regisseert en reguleert daar waar dat nodig is om de toegang, beschikbaarheid en de veiligheid van de digitale infrastructuur te waarborgen voor iedereen in de wijk.
- 5. SBSD zorgt ervoor dat bewoners weten welke apparatuur in 'hun omgeving' is geplaatst, dat bewoners daar invloed op hebben en daar gebruik van kunnen maken.
- 6. SBSD zorgt ervoor dat bewoners te allen tijden op de hoogte worden gesteld van de digitale infrastructuur, de beschikbaarheid, aanwezigheid en eventuele aanpassingen en toevoegingen.
- 7. SBSD draagt zorg voor het beheer van een data universum, waarbij:
 - a) de interoperabiliteit van data en een eenduidige manier van dataaansluiting gewaarborgd is;
 - b) De manier van dataverwerking en de inrichting van de digitale infrastructuur voldoen aan de hoogste normen voor wat betreft efficiency en beveiliging.
- 8. SBSD draagt zorg voor de invulling van een data governance structuur, gericht op de structurele inzet van onafhankelijke deskundigen die SBSD in haar besluitvorming adviseren over ethische,

maatschappelijke, sociale , juridische , technische en andere relevante vraagstukken. SBSB legt vast hoe deze adviezen zijn meegewogen in de besluitvorming.

9. SBSB vindt het belangrijk om de kennis en ervaring die wordt opgedaan bij het operationaliseren van de hoofdprincipes te delen. SBSB richt haar processen zodanig in dat resultaten en ervaringen van pilots en dergelijke kunnen worden uitgewisseld en verspreid.
10. SBSB is bereid om een bijdrage te leveren aan de uitwerking van deze principes in beleid en/of een regelgevend kader op lokaal, landelijk en/of internationaal niveau.
11. SBSB werkt volgens de principes van open innovatie waarbij innovatie zoveel mogelijk als een publiek goed wordt behandeld. Bij innovatieve inzet van data wordt, naast de beoordeling van technologische en juridische aspecten, nadrukkelijk ook gekeken naar de manier waarop de re-allocatie van waarde van data kan plaatsvinden in coöperatieve en andere innovatieve samenwerkingsverbanden.
12. In de toekomst zal SBSB haar taken en verantwoordelijkheden die voortvloeien uit dit Data Manifest overdragen naar een nieuw samenwerkingsverband.